

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۲۱ سپتمبر ۲۰۲۲

یونس نگاه

آزادی برتر از وطن است

من با کلمه پوهنتون کلان شده‌ام. معلمان مکتبم از پوهنتون قصه می‌کردند، و قصه‌های شان برای ما رؤیا خلق می‌کرد. با آن که می‌دانستم پوهنتون کلمه پشتو است، اما از آن‌جائی که معلمان فارسی‌زبان و مردم عادی محیط ما آن را به شیرینی کلمات دیگر فارسی در قصه‌های شان یاد می‌کردند، می‌دانستم که مثل رادیو، تلویزیون، تیلیفون، کمیسیون، کمیته و بسیار نام‌های دیگر پذیرفته شده از زبان‌های دور و نزدیک بخشی از زبان ما شده و هویت لهجه فارسی ما را می‌سازد.

در پوهنتون کابل درس خواندم و با آن‌که موج آشکار و جدی میان محصلان فارسی‌زبان برای ترویج اصطلاحات "فارسی سچه" وجود داشت، به آن تن ندادم و همواره پوهنتون کابل می‌گفتم. چرا که به زبان سچه باور ندارم. زبان سچه وجود ندارد و زبان‌ها در داد و گرفت قوی‌تر می‌شوند. باور دارم که داشتن دانشگاه و پوهنتون هردو در زبان فارسی کابلی خوب است و کاش بتوانیم ظرفیت حفظ هردو را بیابیم. برخی کلمات با تحمیل می‌آیند ولی به تدریج بخشی از زبان می‌شوند، همان‌طوری که کلمات عربی با تحمیل آمدند و اکنون بخش جداناپذیر زبان فارسی شده اند.

اکنون که طالب مدافع پوهنتون شده تصمیم گرفته‌ام علی رغم علاقه به استفاده از کلمه پوهنتون دیگر و تا زمانی که طالب حاکم باشد، و سیاست حذف فارسی ادامه یابد در نوشته‌های فارسی از آن استفاده نکنم. به حال خودم متأسفم. از این که نمی‌توانم با لهجه دلخواهم سخن بگویم احساس خوب ندارم. اما، اگر برای جدا کردن صف خود از موج حاکم دین‌فروشی برای یک مسلمان آزاده لازم باشد مدتی نماز را در جماعت نخواند و از مسجدی که پایگاه دشمن شده دوری جوید، برای من هم فرض است که برای اعلام نفرت از سیاست برتری‌جوئی شئون‌یستی آلوده به بنیادگرایی از گفتن کلمه‌ای که بیرق تحمیل و جهالت شده است، دوری جویم.

سیاست‌های جاهلانه بسیار وقت‌ها تأثیر عکس می‌گذارد. با طالبان، مردم دین‌دارتر نخواهند شد و به پشتو نیز علاقه‌مندتر نخواهند گردید. برای حفظ افغانستان غیر از قاعده آزادی و همدیگر پذیری به هیچ قاعده دیگری تن ندهیم. وطن به آزادی انسان نمی‌ارزد. هم‌وطنی به آزادی انسان نمی‌ارزد. آزادی برتر از هر ارزشی است.